

LITERATUURSTUDIE

PUBLIEKSSAMENVATTING

In September 2017 startte het DEDICATED project, met als doel de palliatieve zorg voor mensen met dementie en hun naasten te verbeteren. In deze samenvatting omschrijven we een literatuurstudie naar de behoeften van verzorgenden en verpleegkundigen in het verlenen van palliatieve zorg bij mensen met dementie.

Achtergrond

Verzorgenden en verpleegkundigen hebben een belangrijke rol in de dagelijkse zorg voor mensen met dementie. Nationaal beleid is dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. De complexiteit van cliënten thuis en in het verpleeghuis neemt daardoor toe. Wanneer dementie vordert, nemen zorgbehoeften verder toe en kunnen hinderlijke symptomen ontstaan. Ook communiceren wordt steeds lastiger. Het is dan ook van belang dat een palliatieve benadering in de zorg, gericht op comfort en kwaliteit van leven, tijdig wordt ingezet.

Verzorgenden en verpleegkundigen in beide settings hebben kennis en skills nodig om palliatieve zorg voor mensen met dementie te optimaliseren. Het is belangrijk te onderzoeken wat daarin de behoeften zijn, zodat interventies en scholing op maat kunnen worden ontwikkeld en ingezet.

Methoden literatuurstudie¹

Wij onderzochten wat er vanuit de (internationale) literatuur bekend is over wat verzorgenden en verpleegkundigen nodig hebben om goede palliatieve zorg voor mensen met dementie te kunnen bieden. We hebben daarvoor een zoekstrategie gebruikt om literatuur te vinden in verschillende databases: PubMed, CINAHL en PsycINFO.

Hieruit kwamen 1230 artikelen naar voren. Na een uitgebreide screening zijn uiteindelijk 15 artikelen gevonden die antwoord gaven op onze vraag. Met een thematische analyse zijn de artikelen samengevat, resulterend in een aantal terugkerende thema's die weergeven waar behoeften liggen.

Bevindingen: geïntegreerd model

Behoeften die naar voren kwamen uit de literatuurstudie hebben we samengevat in een model.

Verzorgenden en verpleegkundigen hebben behoeften op verschillende levels. Op het eerste, centrale level zijn dat behoeften in de directe zorgverlening voor mensen met dementie (cirkels in het model). Daarnaast zijn er behoeften op het level van werkomgeving en beleids- en organisatielevel (triangels het model).

Take home messages

- Het goed (leren) kennen van de persoon met dementie staat centraal bij het verlenen van goede palliatieve zorg.
- Om palliatieve zorg voor mensen met dementie te verbeteren, moeten we ons richten op zowel de directe zorgverlening als op het beleid en de ondersteuning vanuit zorgorganisaties.

¹Referentie oorspronkelijke artikel: Bolt, S. R., van der Steen, J. T., Schols, J. M. G. A., Zwakhalen, S. M. G., Pieters, S., & Meijers, J. M. M. (2019). Nursing staff needs in providing palliative care for people with dementia at home or in long-term care facilities: a scoping review. *International Journal of Nursing Studies*, Accepted for publication.

Contact

Sascha Bolt, onderzoeker
s.bolt@maastrichtuniversity.nl
+31 (0)43 38 81831

Saskia Wolters, onderzoeksassistent
saskia.wolters@maastrichtuniversity.nl
+ 31 (0) 43 38 81 559

Meer informatie

Voor meer informatie en updates over het project, zie ook onze website:
www.dedicated-awo.eu